

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól fímenét balra a 31. szám alatti ház emeletében.

Megjelen a lap hetenkint 3-szor u. n. kedden, esütörökön és szombaton délel. Ára évnegyedre 3 ft. o. é. Hirdetési ár: 5 hasábos sorért 1-5r 7 kr., 2-or 6 kr., 3-or 5 kr. o. é. s minden hirdetés után 30 kr. bélyegdj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezeletik.

A „nyilítéri” cikkek sora után 20 kr. előlegbéküldése mellett a szerkesztőséghez czinzenndök.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési felhívás

K. KÖZLÖNY

1866-ik évi folyamára.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 forint o. ért.
Fél évre 6 „ „ „ „
Évnegyedre 3 „ „ „ „

Tisztelt előfizetőink az előfizetési pénzeket kiadónk STEIN JÁNOShoz (bel-középutca Stein könyvkereskedése) méltóztassanak beküldeni, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

A „K. Közlöny” szerkesztősége.

Az erdélyi felirat s a különvélemények.

A jelen „erdélyi országgyűlés” többségének ő Felségebe intézett legalázatosabb felirata szemben az ömagaival is meghasonlott minoritás különvéleményeivel nem csak azon — különben legdöntőbb — indoknál fogva áll összehasonlíthatatlan fényben, mert túlnyomó többség szavazta meg; hanem mert egyszersmind föltétlenül megfelel a legitim jogelmélet igényeinek, s oly szabatos indoklás és logikai következtetés fokozatain emelkedik a corollariumig, hogy az ellenbevehető kifogást tenni nem lehet.

Ellenben a különvélemények nemcsak, hogy roppant kisebbségben maradtak; hanem ezen felül még erkölcsi értéküket nagy mértékben devalváló azon gyengéjük van, hogy a legitim jogelméletől idegen téren állanak, s nemcsak külön-külön egymással, hanem egyenként önmagukkal is ellentmondásba jönek.

A felirat tartalma — lehetőleg dióhéjba szorítva — ez: Minthogy az 1848. I. t. cz. Erdély és Magyarország egyesüléséről a törvényesség minden kellékeivel bir, sőt 1848-ban már gyakorlati valóság is nyert, s minthogy ennél fogva azt módosítani sem egy külön erdélyi, sem egy külön magyarországi országgyűlés nem illetékes, tehát a mostani erdélyi országgyűlés se lehet törvényszerű, s az unio részletes szabályozásába stb. kifogásos felülálló illetékességgel nem bocsátkozhatik. Méltóztassék tehát ő Felsége a pozsoni 1848. VII. és kolozsvári 1848. I. és II. t. cz. határozmányai szerint Erdély képviselőit és regalistáit legkegyelmesebben meghívni a törvényes közös országgyűlésre Pestre, mert csak ott gyakorolhatják a törvényhozás jogát teljes törvényszerű illetékességgel!

Oly legitim confessio, oly correct jogelmélet, oly egyszerűen természetes és törvényes kérés, a minőt csak valaha egy, a törvényesség s jogfolytonosság meghamisítatlan fogalmának és a logica absolut szabályainak öszintén hódoló testület adhatott a korona nyílt felhívására.

Ellenben vizsgáljuk a különvéleményeket! Báró Siaguna ő excja különvéleménye abból áll, hogy kéressék meg ő Felsége, miszerint az 1863-diki (octroyált!) szebeni országgyűlésen készített választási törvényezikket szentesítvén, annak alapján méltóztassék egy más erdélyi országgyűlést összehívni, mely aztán revidálja az unio-törvényezikket, mert — ugymond — a jelen országgyűlés nem illetékes!

Rannicher, szebeni követ ur, különvéleménye szerint pedig a jelenlegi erdélyi országgyűlés szintén törvénytelen ugyan, de az unio feltételei mindazonáltal (!) ez országgyűlésen közelebből megállapítandók és előbb államszerződés által a két ország közt maradandólag kezessitendők!

Bárki is első pillanatra átlátandja, hogy a mi a feliratnak a szavazatok nagy többségén kívül oly magas erkölcsi meggyőző erőt kölcsönöz, a legitim jogelmélet, az illetékesség feltételei körüli szigorú lelkiismeretesség, mindkét különvéleménynél alárendelt — s pedig soha alá nem rendelhető — szempont. Egyik mint a másik oly factorral kész a törvényhozás jogát gyakorolni, oly téren kívánja nézetét érvényesíteni, melyről elismeri, hogy nem törvényes, következésképp tehát nem is nyújthat törvényes biztosítékot alkotásai maradandóságára nézve,

Valóban igen fesztelen álláspont szemben a történelmi alkotmányunk és szentesített törvényeinkkel, s magával a szeptemberi manifestummal is, mely határozottan „a legitim jog méltánylására” utal mindenkit akár főpap, akár követ, akár államszolga, akár független honpolgár.

És mégis a két ellenvélemény közt semmi egység, semmi érintkezési pont, mely kölcsönös gyámolítás forrásul szolgálna.

Csupán a kiindulásnál látszanak egyet-érteni annak közös elismerése által, hogy — az országgyűlés nem törvényes. De ezzel nem annyira egymást, mint inkább magát a feliratot támogatják, mely éppen ezt emeli ki megdönthetetlen érv gyanánt, s veszi szintén kiindulási pontul, minél fogva e pontnál mind a három párt felfogása teljes öszhangzásban áll.

Annál feltűnőbb, hogy a felirat nyílt, egyenes elméletének irányától a különvélemények irányá nemcsak hogy általában eltér, hanem külön-külön is megoszlanak; egyik jobbra, s a másik balra kanyarodik.

A mit az egyik különvélemény jónak lát s formulázva kér, mint ég és föld, oly messze eszik a másiktól, s végre is a mi előttünk áll, egész tisztelettel legyen mondva — két absurdum.

Maga Rannicher ur mondja indokoló beszédében, hogy: „ugy a magyarok s székelyek, mint a szászok és románok részéről a mostani országgyűlés szorosan törvényesnek, alkotmányszerűnek s eldöntésre jogosítottnak „nem ismertetik el.” Önmaga kiemeli és constátálja e tényt. S mégis, midőn indítvány formulazására kerül, egész komolyan ajánlja, ünnepélyesen kiköti, hogy e törvényesnek, alkotmányszerűnek, eldöntésre jogosítottnak senki által el nem ismert gyűlés vágjon belé a törvényhozás jogába — eppoly zavartalan hivatalos értevel, eppoly illetékességi igénynyel, mintha éppen semmi jelentőséggel se birna azon indítványozó ur szerint „eigenthümliche Erscheinung”, miszerint e gyűlés törvénytelenége és illetékessége iránt — minden legkisebb kivétel nélküli — teljes nézetegység nyilvánult.

Mily roppant ellenmondás, mily szembeeszközö következetlenség, mily kézzelfoghatólag hamis jogelmélet! Merjük állítani, hogy ha ez megengedhető lenne, akkor menthetlenül a jogfogalmak anarchiája felé eveznének, a hol többé senki se tudná, hogy mi hát az igazi törvény, mi kötelező, és mi maradandó; mert államjogi és egyéb minden viszonyaink felett kétféle törvény állana, törvény, melyet illetékes és törvény, melyet nem-illetékes tényező alkotott, s ez képtelenség!

Rannicher ur kétségbevonja egy törvényes országgyűlés által egyhangulag megszavazott, fölönt király által szentesített, királyi biztos által országgyűlési nyílt ülésben kihirdetett törvényezikkeknek, (minő a kolozsvári 1848-ki I. t. cz. az egyesülésről) kötelező erejét, s annak tárgyát nyílt kérdés gyanánt kívánja tekintetni a lehető legparányibb ok miatt, mely nem is a törvényhozás föltételei körüli mulasztás, hanem kezelési hiány, s még ez is olyan, a melynek a gyakorlati foganatosítás ténye után alig marad valami értelme.

Itt tehát egész a pedanteriáig viszi a lelkiismeretességet, s a legparányibb, a leglátszólagosabb gáncs elég arra, hogy a negatio terére álljon.

De vajmi könnyű lelkiismerettel, s vajmi szembeeszközö következetlenséggel válik hűtlenné e scrupulosus szempont iránt, midőn „indokoló beszéd”-nek corollariumához jut, hogy tehát (!?) ezen „szorosan törvényesnek, alkotmányszerűnek és eldöntésre jogosultnak se a magyarok és székelyek, se a szászok és románok által el nem ismert országgyűlés” egész illetékességi igénynyel nyuljon hozzá egy szorosan törvényes és eldöntésre jogosított országgyűlés által hozott, koronás király által megerősített, szentesített törvényezikkekhez, gyakorolja annak tárgyában a törvényhozás jogát, formulázon feltételeket, kössön „államszerződést”, mely aztán „maradandó kezességet” nyújtson!

Hogyan? Rannicher ur, a ki az 1848-i I. t. czik egy külső kezelési hiánya miatt

megbotránkozok, nem hőkken vissza azon gondolatról, hogy most meg maga ajánlja oly törvény hozatalát, a melynél valóban fő, sőt legfőbb kellék: a törvényhozási illetékesség maga merőben hiányoznék? Igazán meg lenne nyugodva R. ur, hogy nemes feladatát szerencsésen megoldotta, ha — a mi képtelenség, s nem tekintve az ellemondásokat, melyek „indokoló beszédét” jellemzik — indítványának elfogadására bírhatta volna a gyűlést? Lehetőség volna-e, hogy csak ily „maradandó kezességet” kíván eszközölni a szász nemzet jogai és szabadságaira nézve? kezességet, melyet nem illetékes törvényhozó hatalom nyújt?

Maga Rannicher ur ezen „indokoló beszédében” oly szépen s igazán mondja, hogy „tények általában bizonyítékai ugyan a hatalomnak, de nem mindig bizonyítékai egyszersmind a jognak!”

Oly igazság, mely a R. ur által indítványozott „maradandó kezesség” maradandóságának határát is könnyen kitalálhatlag megszabja, mert mi lenne értéke egy oly országgyűlés alkotásának, melyben minden pártárnyalat határozottan előre kijelenti, hogy maga a gyűlés nem szorosan törvényes, alkotmányszerű és eldöntésre jogosított? Kötelező törvény, maradandó biztosíték helyett mindössze egy pusztá tény állana előttünk, a melyet hiába kereszelnénk el törvényhozási ténynek, s hiába követelnénk annak kötelező erőt; mert ennek ellenében bárki is a legelső alkalommal ugyan valójában döntő gáncsot hozhatna fel, a minőt az 1848-diki I. t. czikk ellenében senki sem tud felhozni, s mert a törvényhozási jogkör csak egy lehet, az, melynek határai a törvények által vannak körülzárvva.

Báró Siaguna ő excja különvéleménye szintoly hamis viszonyban áll a legitim jogelmélet fogalmával, s oly postulatumot foglal magában, mely tulajdonképp még tovább megy, midőn abban plane arról van szó, hogy ő Felségének a merőben octroyált 1863-diki tartományi gyűlésen készített választási „törvényezikkek” szentesítése, s ennek alapján új illegális országgyűlés összehívása ajánltassék ő Felségének, a ki az erdélyi országgyűlést összehívó f. é. sept. 1-sőjén kelt k. kir. rendeletben rendelni méltóztatott, hogy „tekintettel kell lenni azon szoros kapcsolat iránt, a melyben Erdély a magyar koronához áll”; ő Felségének, a ki a magyar országgyűlést összehívó ugyancsak f. é. sept. 18-ról kelt k. kir. rendeletében azon „fórró óhajtatást” jelenti ki, hogy a „függő államjogi kérdések törvényes megoldáshoz jussanak”; ő Felségének, a ki sept. 20-iki manifestumában tudtul adja, miképp oly módon akarja beváltani császári szavát, „hogy ne kelljen az alnak feláldozni a lényegét”, s félreérthetetlenül int, hogy „nyílt a pálya, mely a legitim jog tekintetbevételével kölcsönös megértésre vezet.”

Ez ellenvélemény tehát merő képtelenség, melynek elemzésébe bocsátkozni nem lenne se hasznos, se ildomos, se szükséges.

Csupán azt emeljük ki, hogy — a mint a mondottakból eléggé kitűnik — e különvélemény egyáltalában nem támogatja a másik különvéleményt, a melylyel csak annyiban áll rokonságban, a mennyiben szintoly messze áll a felirat correct törvényszerű alapeszméjétől, s a mennyiben szintoly bevallja, hogy a jelen erdélyi országgyűlés nem törvényes.

Ellenben a feliratot támogatja a szász követek azon töredéke, mely, Bömches ural élén, a szász nemzet jogai és szabadságaira nézve a törvényes pesti közös országgyűlésen kíván „maradandó kezességet” nyerni.

És támogatja a feliratot azon román pártárnyalat, mely Hosszu József ural s néhány román követársával szintén a szorosan törvényes uton, a közös törvényszerű országgyűlésen látja nemzete érdekeinek megoldását biztosan elérhetőnek.

Végül a legutolsó árnyalat, Maager és Lassel ural, maguk is nem találván correctnek a Rannicher ur és társai által adott különvélemény indokolását, nevüket nem adták oda, s ez olyan „tünemény”, hogy ha nem is számítjuk határozottan a felirat javára, de hátrányára se számíthatjuk.

Az országgyűlésen tehát tulajdonképp

hat pártárnyalat (Zeyk, Siaguna, Rannicher, Bömchesz, Hosszu, Maager) nyilvánult, s ebből három a felirat mellett öszpontosulva túlnyomó többséget képez; a többi — roppant kisebbségben — külön-külön magában árván, s egymás irányában is határozott ellentmondásban áll, mintegy tanúságul, hogy a legitim szempont egyesít és erőt ad, azon kívül pedig nincs egység és hatalom.

Halmágyi Sándor.

Lapszemle.

A „Wiener Abendpost” ő Felsége Pesten mulatásáról írja: „Császár ő Felsége tegnap budai látogatásából legmagasb fő- és székvárosába visszatért. A legmagasb látogatást minden oldalról kitűnő értelembebeli politikai eseménynek tekintették; szellemi eredményét méltán minden tekintetben fontos és következménydúsának jelölték. Valóban nem kelle a történet lapjait feltűni, hogy a magyar országgyűlésnek az Uralkodó általi megnyitásban, személyes kezdeményezésében épp oly rendkívüli, mint jelentőségeltjes tényt ismerjünk fel.

„Bizalommal jöttem önközé, — fokozott bizalommal távozom öntöktől” — ezek valának a búcsuszavak, miket ő Felsége a testvérvárosok lakóihoz, a magyar néphez mondott. Bizalom, melyet a népnek tiszteletteljes bizalma ébresztett, mely megfordítva a népbizalom föllevenítésére s meg erősítésére teremtő erővel hatott vissza. A viszonyok ezen kölcsönös hatásában, ezen szellemi egységben az Uralkodó nézetei s érzelmei, s azok közt, melyek a magyar népen, annak öszességében ezen perczben uralkodnak, — fekszik ama remények teljesülésének biztosítéka, melyek Császár és Király ő Felsége személyes jelenlétéhez fűződnek. Az Uralkodó legnagyobb erőnyetl magasztalják, ha korának s népének öntudatát magába fölvevő, ha magasztos példával megy elől az eszmék pályáján, melyet a magának történelmi és politikai kifejlése előszabott; monarchiai államban nem kisebb értékű dolog, ha egy egész nép szabad önelhatározásában Uralkodója kezdeményezését követi s azon nagy iránynak enged, mely töle indult ki, s mely az ő személyiségében találja alapját.

„S ez, mint reméljük, lesz császár ő Felsége utazásának eredménye. Az utolsó korlátokat is eltávolította az, melyeket a dolgok sajnálatos kifejlése Fejedelem és nép közt húzott; a királyi kegyelem és alattvalói büség régi történelmi viszonyát az ismét tisztán s valódi mivoltában helyreállította. Semmi borus emlékezet nem nyomul előtérbe, semmi keserű érzet nem uralkodik azon feladatok szemléletén, melyek megoldásra várnak. Bármily nehéz legyen e megoldás, az állami munka elsőfőltétele: a szabad nyílt békülékeny értelem, melylyel az foganatba veendő, — remélhetőleg minden időre meg van nyerve. A kir. trónbeszéd bölcsesége és szilárdsága egyrészt, azon érzelmeik másrészt, melyek a magyar népet e perczben oly mélyen s elevenen elragadták, mint valaha azelőtt: nekünk s nem egyedül nekünk becses biztosítékok arra nézve, hogy a monarchia legfontosabb belkérése, Magyarország viszonyainak az öszbirodalomhoz kérdése, az igazságos áldásdús befejeztetéshez határozottan közelebb jutott.

„Császár ő Felsége nyári látogatása kivétel az egyetértés csiráját, utolsó jelenléte kifejlésre kész bimbóra érlelé; vajha ne legyen távol az idő, melyben az óhajtott gyümölcsöt állandó tulajdonunknak mondhatandjuk.”

A „Débatte” a magyar országgyűlés előkeinek beköszöntő beszédeiről azt mondja, miszerint azok magukon hordják ugyan azon fennkölt hangulat bélyegét, mely az utolsó napokban a magyar fővárosban mindenek fölött uralkodott, de ez nem csak nem eszketett, hanem emeli azon beszédek jelentőségét, mert azt tanúsítja, hogy azon hangulat uralma ott nem mulékony, hanem minden különbségen keresztül mélyen behatott a szellemben, mely jelenleg a közvéleményt Magyarországon lelkesíti. Amde ezen hangulat, mely főleg az első alelnök Gr. Andrassy beszédében találja világos s éles kifejezését, valódi austriai a szó legnémesebb értelmében. Gr. Andrassyt a képviselők bizalma emel mostani helyére; az általa oly határozottan formulázott nézetekkel sem állhat ennél fogva elszigetelten, s e nézetek nyilván a kibékülés programjának észrevehető körvonásait tartalmaznak. Gróf Andrassy a legfőbb szempontból: mindenek érdekeinek, a birodalom érdekeinek szempontjából tekintti át a helyzetet, ezt ajánlja kiindulási pontul, nem csak annak megőrzése végett, a mi régi jog-

nál fogva Magyarországi, hanem újnak alkotása végett, újnak, mely megmutassa, miszerint Magyarország joga a birodalom érdekével azonos, mely széles keretében a szabadságot s alkotmányosságot a birodalom mindkét felében egyformán felüli, úgy az Uralkodó jogai mint a birodalom érdekeire nézve a szükséges biztosítékokat egyformán nyújtja, s mely csak akkor lesz életképes, ha a „birodalom összes népeinek szabad beleegyezését“ megnyeri. Gr. Andrásy beszéde a legmesszebb körökbe el fog a nyugati országokban hatni. Gyöngéd érzelmű tekintetbevév minden Lajthán inneni becsületes aggodalomra s elhangoltságokra fekszik gróf Andrásynak azon intelmében: „hogy Magyarország javaslatának végérvényességéhez a közös Uralkodó beleegyezésén kívül a birodalom összes népeinek beleegyezése is szükséges.“ Ezen nyilatkozat nyilván tanúsítja ama jóakaratu szándékot: csillapítani, bizalmat ébreszteni. Ezen intelméhez csatlója gróf Andrásy azon hazafias óhaját: „vajha a birodalom másik fele a maga érdekét s feladatát helyesen fogja fel, mely nem abban áll: Magyarországot meghódítani, hanem annak segélyével azon állást visszanyerni, mely a közös Uralkodót s közbirodalmat az európai hatalmak tanácsában méltán megilleti.“ Vajha ezen hazafias óhaját a nyugati országokban a hazafiak mind méltányolják!

A „Fremdenbl.“ is nagy meglepéssel nyilatkozik gr. Andrásy beszédéről, s kijelenti, miszerint a benyomás, melyet a magyar képviselők egész eddigi eljárása tesz, határozottan kedvezőnek s a legjobb reményekkel biztatónak mondható.

Országgyűlési tudósítás.

Dózsa Elek (dec. 5-ikén tartott országgyűlésben) beszédének folytatása és vége.

Legyen szabad továbbá kérdenem, hogy a midőn sem az idézett 9 dik, sem az abban értelmezett approbatalis 12-ik törvényezik, nem rendel a törvény eredetiének depositióját sub periculo nullitatis vagy is úgy, hogy a nem deponált törvény megsemmisültnek tartassék; és a midőn törvényeink ezt nem is rendelheték volna a nélkül, hogy a depositiót eszközlő kormány kezébe, a törvénynek deponálása elmulasztásával megsemmisítését végrehajtható hatalmat ne adjanak; és a midőn végre a tisztelt követ uraknak is lehet tudomásuk arról, hogy a kérdés alatti példány, a magyar ministerium levéltárával együtt elszállíthatott, s ha abban most nem találhatók, eltévedettek s még a forradalmi zavarok között elvesztek, sőt az unió ellen támasztott reactio szelleméből következtethetőleg, elszakítottak is tartózták. nem de képtelenséggel határos volna-e azon előttiünk álló állítás, hogy mivel a kérdéselt törvényezik a kijelölt levéltárakban nem találhatók a királyi aláírással hitelesített példányai se mutatattak elő, azt többé már nem lehetne törvénynek tartani, mindamellett is, hogy Urunk Királyunk által revisiónk alá terjesztetett?

Ha most, a midőn a tények hatalmával fel-függesztett jogaink visszakövetelése napirendre jutott, s azokat megalapított törvényeink revisioja kizáróbban állunk, csak azon alapszerződésünk s törvényeink ismertetésnek el érvényeseknek, melyek eredeti hiteles helyeink megtalálhatók, vagy illető királyaink s fejedelmek sajátkezű aláírásával hitelesített másolatokban előmutathatók: anyai szonvedés, anyai kitartás után, valóban kétségbeesen nézhetünk szembe jövendőnkkel. Mert hiszen, ki az, a ki nem tudná, hogy aranybullánk, régi királyunk Decretumai, Verböczink hármass könyve, Approbata és Compillata Constitutióink eredeti sanctionált példányai, emberi emlékezetet felülmúló idők óta nem léteznek; és még a szász nemzeti Andreamon privilegium is, csak egyébiránt hiteles confirmationale transumptumokban maradt fenn, melyek közül a legrégebb az, mely Róbert Károly által adottot ki. Igy volt ez s így van ez, más, élte s alkotmánya védelmében több századokon át vértett nemzetünkkel, szerencsésabb nemzeteknél is. Méltóztatnak ugyanis például tudni, hogy Anglia Magna Carthájának eltévedett eredeti az én ifjúságom, sőt talán már csaknem tanácságom ideje alatt találtatott meg, egy csizmadia vagy szabó vásárolván meg azt licitacion, a ki midőn azt mustrának felválni akarván, czifraságán megittódvá vitte azt egy ügyvédhez, a ki elbámulva ismert abban Anglon régén keresett, de addig fel nem találhattott „Magna Carthá“-jára. Hát már Anglia, azon szabadságát, melynek eredeti oklevélét nem tudta előmutatni, jogtalan élvezte-e? és ha hivkozott reá, nem törvényre hivkozott-e?

A följegyzettek által a szóban forgó ellenvetés meg lévő bitem szerint döntve, és a kérdés alatti törvényezik érvényessége ellen tett kifogások is egyenkint megezáfolva lévén, még csak azt kérdem, hogy midőn az unió-törvény ellen ezen ellenvetések tetettek, s azok alapján az unio nem létesültnek állítható, méltóztatnak az ellenvetést török felélni azon kérdésekre, hogy ugyanazon s nem több kelékekkel lévén ellátva, azon 1848-ban kelt törvény-czikkek is, melyeket a Felső az urbiség megszüntetése, a köztelviselésnek elvállalása tárgyában megerősített, ugyan miért nem nyilatkoztak ezen törvényeket is merőben érvénytelenségek; s még különöbben kérdem, hogy midőn ezen törvény-czikkek kezdő §-ában van legelőbb kimondva, a min-

den lakosok közötti jogegyenlőség s az ezen §. alapján léptetve életbe, jelenleg is fennáll, miként történik az, hogy ezen jogegyenlőséget, nem létezőnek nem nyilvánítják; akkor, a mikor a kérdésben forgó unio létezését, ugyanazon törvényezik érvénytelensége mesterkélten mutogatásával ostromolják. Avagy lehet e ugyanazon törvénynek kezdő ugyanazon §-a az unióra nézve érvénytelen, s a jogegyenlőségre nézve pedig érvényes? A törvény értelmezésében illető következőllenség jellemzésére, még szót sem találhatni.

6) Végre, vonatkozólag azon állításomra, hogy én mindenekefelett az uniót bevégzett ténynek, nem annyira ezen törvényezik törvényességénél fogva, mint annak végrehajtásánál fogva állítom, még azon ellenvetés is tetétt, hogy az által a szóban forgó törvényezik nem usu roboráltatott. Ezen ellenvetés ereje főképen azon állításban sarkallik, hogy a közös országgyűlésre vonatkozó törvény, csak a palatinus által szentesített, már pedig a magyar közjog szerint: törvény-szentesítési hatalommal a megkoronázott királyon kívül senki sem bírhat, s annál fogva azon törvény, mivel szentesítése a királyi hatalmon kívül történt, vagy is oly felhatalmazással, melyre a király feljogosítva nem volt, annak eredménye, s maga a gyűlés is érvénytelen, és az azon országgyűlésen megjelenés olyanok tekintendők, mintha meg sem történt volna szóval az unió-törvénye nem volt „usu roborálva.“

Erre mielőtt felelnék, megjegyzem, mikép azon iskolába tartozom, s azon iskolába neveltem bazám jövendő reményeit — a jogászokat is, — mely azt vallja és tanítja, hogy a felségi jogok a szent korona jogai, és a szent koronának a király fejére tétele által szállítatnak a királyra, és a király által csak annyiba gyakoroltatnak, a mennyiben ezen át-szállítás megtörtént. Annál fogva oly jog, a király által érvényesen, — vagy annak nevében kormány által — nem gyakoroltathatik, mi nem tartozik a királyra átszállított jogok közé. Én ezen iskolának vagyok tanítványa, s nem tartok azokkal, kik azt mondják, hogy minden fejedelmi jog ve'e született jog, és mit a fejedelmek tetszik belőle ajándékozni, az, mint kegyelem-adománya tekintendő. Én a juris prudentia ezen új iskolájában nem tartozom; én a régi iskolának vagyok követője, s igen örvendek, ha olyakkal találkozom, kik merészelnek fejedelmi ténylet is, vagyis alkotmányos értelemben véve, a fejedelmek tanácsosai által, annak nevében elkövetett törvényellenes ténylet kérdés alá vonni. De midőn azok részéről emeltetik ilyen ellenvetés, kik az általam kegyelt alkotmányos oppositionalis jellemmel nem dicsekedhetnek, olyankor az ily ellenvetésnek súlya merőben elenyészlik, és e kényesnek nevezetű szokott tárgyról többet szólni nem is kívánok.

Egyébiránt ezen kérdésnek a magyar jogtan szerint kellett megítélni, bátor vagyok emlékeztetni a tisztelt gyűlést, hogy itt egy palatinus tényletű lévén szó, ez a kérdés a magyar ősi jogtan szerint, vajjon a palatinusnak ily ténylet lehet-e törvényes? A jogtérén állva én azt állítom, hogy vannak számos ősi törvényeink, melyekben még a régi magyar királyok alatt ki volt mondva, hogy midőn a király az országban kívül van, annak jogait gyakorolja mint „alter ego“-ja az ország nádorispánja. Oly hevesen, nem csak az osztrák birodalomban, hanem még Európának több jogtudósai által is azért támadtatott meg a pozsonyi 1848-ban tartott országgyűlés, azért, hogy a nádort felruházta, — bár királyi szentesítés mellett kelt törvényben — azon joggal, miszerint a király távollétében, királyi jogokat gyakorolhasson: mivel ezen kérdéshez szökött idegen jogtudósok nem szereztek meg a magyar törvények azon ismeretét, mely nélkül ily kényes kérdésben tárgyavatottan itélni nem lehet, s így nem tudták, hogy azon jog, melylyel az 1848-dik évi törvény a nádort felruházta, régi és soha el-lenkező törvényekkel sem törölt törvényekben gyökerező, s egy csakis felfüggesztve volt jognak fölelevenítése volt, még pedig királyi szentesítés mellett, s ennél fogva míg az azt kimondó törvény, alkotmányos törvényhozásunk útján el nem töröltetik, kétség feletti teljes érvényessége. (Helyeslés.)

Már meg volt erősítve az erdélyi unióról szóló törvény, melybe a pozsonyi 3-ik cikk is felvételett, sőt szentesítve is volt; s ennél fogva Erdély de jure már Magyarország része is volt, midőn a nádor a kolozsvári 2-ik cikket szentesítette királyi megbízásból, s annak alapján Erdélyt a közös gyűlésre meghívta, s midőn a nádor ezt tette, tehetett azt nem csak azon törvény alapján, mely egy régi törvény értelmében a nádort ezen joggal felruházta; hanem a magyar királynak sajátkezű aláírása által hitelesített felhatalmazó levele alapján is, melyben különösen és névszerint felhatalmaztatott a nádor arra, hogy a szóban forgó 2-ik kolozsvári törvényezikket szentesítse, s hajtsa is végre. És ha ez így nem történt volna is, nemde kérdehetném még azt is; hogy a midőn minden honpolgár az államban jogosítva van arra, hogy mindazon jogokat, melyekkel bír, felhatalmazás útján képviselőjére átruháztathassa: miért legyen az uralkodó fejedelm egyedül az, ki ezen felhatalmazási jogtól elrekesztessék, kivált, — midőn több törvényeink szólnak illető királyi felhatalmazásokról; midőn a regia propositio még csak is törvényjavaslatt, hogy arra mintha már törvény volna, hivkozni nem lehet, világos. Mi tehát az octoberi diplomát jelenleg csak

mint történelmi adatot ismerjük, mint törvényt pedig tisztelni akkor fogjuk, miután azt a közös hongyűlés törvénytárunkba iktatandja.

Felelnem kellene még Medgyes városa tisztelt követének némely többnyire a fenebbiek által már megezáfoltt állításaira; miután azonban tisztelt barátom az uniónak mind jogosultságát, mind szükségességét s kívánatos voltát oly melegen tolmácsolta, ezen nyilatkozatait örömmel üdvözölte, beszéde egyéb részeinek czáfolatába ereszkedni szükség feletinek tartom, és bocsánatot kérve s remélve is azért, hogy a tisztelt gyűlést előadásommal oly hosszasan fárasztám, azon kérésrel végzem be beszédemet, hogy midőn ezen gyűlés folytatában nemcsak a kérdésben forgó törvény alapjani uniót, mely szerencsétlen kis bazánkra nézve életkérdés, hanem mindenek felett azon uniót is helyre kell állítanunk, mely alkotmányunk sarkköve, azon szellemi unioval egyetemben, mely a mig hazánk minden lakosait nemzet, nyelv- és valláskülönbség nélkül, testvériesen össze nem tartja, még együtt életünk s fenállhatásunk is veszélyeztetve van; igyekezzünk kell tanácskozásunk folytatában teendő nyilatkozatainkban oda munkálni, hogy a kibékítés, s kiegyezkedés útja kiegyenlített, a közös hongyűlésen megjelenve, mielőbb tettel tanúsíthatjuk, hogy jelen eljárásunknak célja nem a jogegyenlőség viszonyosságának ingadozóvá tétele, hanem csak az a volt; hogy egy itt csakis illetéktelenül kiállítható biztosító levél helyett nekik illetékes helyen hozandó törvényen, a jognak egyedül biztos és rendíthetetlen alapján nyugvó, s állandó biztosítást eszközölhesünk. (Élénk tetszés.)

Ezek után bizalmas kéresem még az is, az utánam szólandóköz, hogy rövidítések nyilatkozataikat, nem követve példánkat, s kitételekben önmegtadással is kikerülve minden keserítést s ingerlést, mert lehet a viaskodónak nemcsak a kardnak kifent élével, de annak lapjával, durva vágással is egyaránt érzékenyen sérteni. A sértegetésektől pedig el kell magunkat szokatni, mert veszedéllyel nem lehet a kiegyenlítés s egyezés életkérdésű feladatának megoldásához kezdeni. (Éljenzések.)

Keleti fény és gazdagság.

Üres czimtól ne sokat várjon olvasóm. Devalválni szándékozom azon csabeszmekek, melyek hullámsorán földieim még mindig ringadoznak; el-elképzeld, elelsápitóznán: Kelet a fényes gazdagság hazája, földi boldogság tan-yája!

Soha nagyobb hazugsággal nem ámitották az emberiséget. Inkább: Kelet a sötétség, szegénység hazája; az inség nyomoru tan-yája.

A józan ész sokkal többre becsüli a tömeges vagyonságot s jóllétet, mint bárgyú egyeseknél összehalmozott kincseket, a jóllét eszközeit, elszigetelten a tömegnek rovására. Itt pedig emez utóbbi anomalia foglal helyet, ámbár itt sem oly tömeges az ok, mint nagy mérvű az eredmény.

Voltért a zsidó nem ad semmit. De még én sem. Az a temérdek kincs bajdanában is oly valóság lehetett, mint valók a gyöngyszőlők, gyémántszilvák, rubinalmák, aranygolyók, ezüstlombárok az „Ezeregyéjszaká“-ban; avagy az aranyesők, pávahintók, kagylóhajók stb. a mythologiában. Elmúlt korszakok álomtünetei.

Én Mezopotomiában már látam India nábobját (Neub-el Hénd), ki az agoloknak hitvány évdiért eladt magát. Láttam öszvéren nyargaló rongyos bégeket. Láttam feslett papucsú török pápát. Láttam fillereiket fogaikhoz kocogtató basákat. Láttam néhány aranyért bolonduló nagykereskedőket. Láttam portyászatból élő kurd és arab főnököket. Csaknem mindenik Diogenessel elmondhatója: Omnia mea mecum porto!

Hol az a kincses gazdagság, kérdem? Nem kérdem. Láthatatlan az örökkön örökké. Valamennyi újaimra egy országot számíthatok itten, mely saját terheit nem bírja, nincs mivel födezze.

Szegény országnak nincsenek gazdagai. S ha voltak, ebul gyűlt szerdeknek, ebul kellett elveszni.

A mit itt a hatalmasok a tőcegtől kiszaroltak, másféle zsarrendszer által ki is szívárgott az országokból: hitvány fény és kéjlzési czikke-ért, melyek mihelyt kikerültek az európai kezekből, azonnal el is veszték értéküket.

A kik mégis zangorian gyűjtöttek, mindenkor találtak módot azok, kiket érdekelt, gyűjtélektük kieszikársára.

Vagy végleg, az elrejtett kincsek, eltűntek örök rejtektükbe. Kérdem: kincs e az, a minek látzata nincsen? Már pedig Keleten semmi kincseségnek sincs látzata, tehát fénye.

És így itt, kincs és gazdagság chiméra. Mindent csak az elképpett nyomor arcaival találkozhatsz. Seholy valami mosolygó jele a jóllétnek.

Hogyan is? Mi hájt jóvelmet itten? Vagy mi csoda eszközölhetne jóllétet?

A föld sem terményi, sem terméki, sem termelési jövedéke nem elegendő a benső szükségletekre. Nem hogy még kiadás által hajtana hasznót. Miért nem? Ez másuttal elmélikedés tárgya lehet.

Elég, hogy széles e világon nem hiszek ri-

vóbb szegénységet találhatni, mint itten. A legszükségesebb eleség és ruházat is hiányzik. Megcsapant has, rongyon főt, szikár test a legközönségebb látvány. Az epeteg arcok meg, éppen meg-ejtik szivedet.

Pedig nagyon esalatozik, ki mindezt a zsar-kormány nyomásának, fosztogatásának, erőltetések tulajdonítja. Hiszen a nem nyomottak éppen oly nyomorult szegények, mint azok, kik a nyomás ellen panaszokodnak. Közös fene a restség és ostobaság. Ebből kell megfejteni mindent. A kormány hibája nem a nyomásban, hanem az elhanyagolásban rejlik. Testi és lelki képességek par-lagon hagyatnak, s az ember kevéssel él magasabb fokon a baromnál.

Mégis e munkálan nép körében ezredekre számítható, tökéletes here sereg élőködik. Értem azon csöcseléket, mely azzal ámitja a világot, hogy jámboran él, s ez által jogosultnak tartja magát az alamizsára, mely alamizsna körme közt aztán nevezetes mammonná gyarapszik. Még ma is ritkán talál e jámbor rablófaj fékezésére. Egyetlen fényes példáját tudok, mely mivel nem az „Ezeregyéjszaká“-ból került, hanem valódi történet, méltó az elbeszélésre.

Ibrahim, Egyiptom híres basája, pár évtized előtt uralkodott vala.

Mintegy 500 jámbor dervis szállta meg a nagylelkű uralkodó udvarát; küldöttégek menesztvén hozzája, eszedezendő, hogy a Kum városába (Persiába) utazandó szegény zarándokoknak, a szent Fátimoh sírjához, földzetet s utiköltséget adakozni költözteték. A basa színről, színre látni kívánta őket. Szemle közben ábitatosan fölkiáltott:

— Oh heh rongyosak vagytok mindnyájan ti jámbor utazók. Tűstént szabóm jőjön.

— Megelégszünk mi rongyainkkal oh kegyelmes!

— Nem lehet. Te öltögető! mennyi idő alatt adhatz e jámbor zarándokokra új kintősöket?

— Felsőes uram! a mely perezbem parancsolod, megvagyom az.

— Ti pedig bí szolgáim, egy rongyot se hagyjatok e jámborokon, mindenik új legyen.

— Ugy léssen Felsőes ur, viszónzá az aga.

Immár a jámborok serege semmiképen sem akart megválni megszokott rongyaitól. Ámde számukat valami hatszor meghaladó udvariőr szuronyvillogatva inté őket a nagyur kegyelmének elfogadására.

Meg kell lenni, mint a meghalásnak, egyszer. Siránkozva vetkőztek, öltöztek a jámborok, Nem érdemlik ők — mondván — e nagy kitüntetését. Azonban lehajolni, valamit kiserélni sem volt szabad. Mindjárt bí szolga markolá föl a levett gonyát, s hordta a rögtönzött máglyára,

Te aga! mindeniknek eleséggel telt tarisznyát adsz, s megöltalmazod őket, dies Fátimoh sírjáj, kinek élete muzmánok fénye. Állah vézérélen titeket jámbor férfiak!

Immár égensétek meg a rongyokat. Hamvát tegyétek kincstáramba.

A basa szabója úgy vélte, hogy nagy terit leende ama bamu, aprójától megrostálva, hét arab tévére, és valamennyi öltözetért egy terit ily hamuval megelégedett volna. De nagyurakkal aludni nem szokás.

Több más uralkodó kísérlette a Vakf (papncalapítvány) okat megadóztatni. De ez ment oly könnyen, mint a dervisekkel. Vaszeket, tűzes pallóok őrzik azokat. A kincsek oda csak bejutnia lehet, kifelé nincs nyílás, mint az egér-fogóból.

E nemü kelepezkben tehát és igen kevés magán marokban véss el, Kelet mesés gazdagsága, mely korántsem fénylik többé, sőt a legáthatatlanabb gugaszkban rejlik.

Ugy hiszem nem lesz fölösleges egy kis mérleget állítani föl a nemzetek pénzzámlási módjára:

Az angol guineákban, a francia livrónokban, az olasz lirákban, a spanyol colonnátookban, a német tallérokban, a muszka rub-lákban, Amerika dollárookban, a magyar forintokban, a török piaszterekben számítja pénzét. Ez utóbbi a legkisebb számító pénzem. Valószínűleg ilyen arányban áll, vagy viszonylik az elszámlált nemzetek gazdagsága.

Kiváltképen kiszemelheti az olvasó, hogy midőn Keleten ezekben, temérdek százezrekben beszélnek, nálunk még csak a százások járják. Például: 1000 piaster=100 forint. Ugy, hogy egy milliómos Nabobot, a törökböz szegénységben legközelebb álló magyar nemzet fia még mindig flutyörészve kifizethet. Például: a tisztai boldogult nábob, a fűredi b'd araból; vagy azon összegetből, miket grófi nemes barátjával Hevesben elkortekedett vala stb.

Dr. Orszhegyi Jós.

Kül- és belföldi levelezés.

Torda, dec. 19.

E lap 146 dik számában M. Kookból Moga László a követválasztásról tett 137 dik sz. alatt álló tudósításunknak azon ágát, melyben M. L. szolgabíróról volt szó, elérte, de azt légből merítettnek, mesének, gyanúsításnak, rágalomnak bélyegzi. Hogy az említett M. L. betűkben nevére s magára ismert említett ur nekünk ez is elégtétel annyiban, hogy a kinek nevé mi sze-

rénységéből a világ piacára kitenni nem akartuk, ő maga bigyézte azt ki, s bár mosodási föl nem szőlöttük, azt elcsidéz okból önként teszi. Tudja még M. L. ur, hogy mi sem légből merített mesét, sem gyanúsítást, sem rágalmat nem irtunk, hanem oly valót, mit eléhdortól három tanuval szembe számos egyénekkel bármikor, és hol meg merjünk mondani. Hogy szép reménybe meri magát ringatni hisszük, hogy politikai hitét nem dugva terjeszti, az bebizonyult, de legyen mégis meggyőződve, hogy eddig elé politikai hitét csakis a mezőség ismeri, akkor, midőn Tisza Lászlót a két Magyarhoz.

Különfelék.

* Tegnap előtt tartá első bűvészeti előadását Becker tanár, ki kétségen kívül egyike a legkittünőbb szemfényvesztőknek. Mutatványai érdekesekek, meglepők, s sokszor igazán csodálatra ragadják meg azt is, ki egész legio bűvész látott már életében. Legtöbb tapsot aratott, midőn a kalitba zárt madarakat nagy ügyesen az órákkal cseréli fel, továbbá a kristály óra, melynek mutatói parancsszóra engedelmessékednek, azt az órát ütve és jelölve meg, melyet a bűvész mond. — A lát-hatatlan dobos, mely a léghen függve legkisebb érintés nélkül azt az indulót kíséri, melyet a közönség óhajt. A kis gyermek delejezése ámbár sokszor látott mutatvány, de mégis elég érdekes, hogy megbámulja a néző benne a természet csodás játékát. Végre az ördög vízmedenceje, melyben ritka ügyességgel teremt elő egy csomó élő s teljesen kinőtt ruczát, melyek rejtettől lármával törnek elő a vízből. E végjelenekek után zajos tapos s kibívásokba részesült Becker. Ködfátyol képei is igen csinosak, a gromatropokon jöztiket nevetett a rop-pant nagy számmal összegyűlt közönség. Legvégül a Császár és fenséges neje arcképei tüntek elő, melyeket a közönség kitörő lelkesedéssel tapsokkal fogadott. Mint tudjuk, Becker még csak egy elő-adást tart, mely az előzményből ítélve, bizonyosan látogatott lesz.

* Van két keserves időszak a újdondá-szoknak, s ezek közül az egyik a karácson utáni hét, midőn négy napig arra van kárhoztatva, hogy régen elmult eseményeket regisztráljon, tudva levő dolgokat beszéljen el új variációkban; mert hisz a posta semmi újat nem hoz, azon egyszerű okból, mert a kiadók és szerkesztők buzgalma sem innen, sem túl a Lajthán nem terjed odáig még, hogy karácson első napján is lappal kedveskedjenek az ol-vasó közönségnek. Valóságos bűjű napok ezek leg-kívált az újságfajok azon nemének, kik a kávé-házakba magok alá szokták összehalmozni a fris-lapokat, úgy, hogy az ember praenumerálni kénytelen reá, ha azt akarja, hogy vagy egybe betekinthesse még azon a nap. Na, de ha a posta semmit se hozott, tekintünk szét a helybeli ese-ményeken.

* Azon örömnapot, melyen ő Felsége kö-veteinek a pesti országgyűlésre meg fogja bívni, a helybeli ifjuság a színházban fényes tánczestély-lyel óhajta megülni. Az egész parterre helyiséget fel fogják emelni egy vonalra a szinpadddal, s így ez ideig a legnagyobb táncz helyiséget fogja nyerni benne az ifjuság.

* Az ifjuság nagyszerű fákllyás zenét fog rendezni az unioinak tetteges életbeléptetése alkal-mával. Az adakozások már folynak, hogy mentől fényesebb lehessen.

* A mai lapunkkal köljűk szét „A diva” ezimű szépirodalmi és divatlapra a kiadó előfizetési felhívását. A mutaványszámot alkalmunk lévén láthatui, meggyőződünk, hogy e lapok ügyes és jó-nevű szerkesztője rövid idő alatt a legolvasottabb lappá fogja tenni. Nőink kezébe alig fordult meg eddig tartalmasabb, jobban berendezett Divat köz-löny mint ez. Egész évre terjedő minta-rajzán ki-vül hoz egy színezett divat-képet, s körülbelül 20 szöveg nyomott himzés, varrás, kötés, fejtés, és a többi mintákkal. Mellékletképpen egy iven szépirodalmi dolgozatokat hoz, jobbnévű írónktól. Előfizetési ára egy egész évre csak 4 frt, oly me-sés olcsó ár, hogy csudálja az ember, miként lehet kiállítani ily tartalmas, s költséges lapot 4 frtért?

* A Koos Ferencz által rendezett jóté-kony czélu hangverseny fájdalom minden remény-ségen felül gyöngén ütött ki jövedelem tekintetében. Szégyeneltük, hogy közönségünk, ki nem csak minden szép, de minden nemes czélt is oly buzga-lommal szokott felkarolni, a szomszéd bukaresti test-véremk irányában nagyobb részvétet nem mutatott. Szerencsénk, hogy a bukaresti magyarság nem in-nét ítéli meg irántuki figyelmüket, hisz nemegyb jeleit is adták már testvéri szeretetünknek, midőn egyházak s iskolák felállításában elismert szép se-gélyt nyújtottak. Mentségtől szolgálhat az egymás-utáni két bérlet szünet. A mi magát az előadást il-leti, szép sikerrel folyt le Koos Ferencz csinos al-kalmi felolvasást tartott, ismertette benne a Duna-fejedelemségben lakó magyarság szétszóró történeti emlékeit. Réthy Lajos „Az öreg szolgál” czimű köl-teményt szavalta, méltóan a hely költeményhez. A színház tagjai közül legelő szöveg Fehérvári Mari k. asszonyt említjük meg, ki a Káldi Gyula kar-mester által szerzett „Változatok a velencei carne-val felett” czimű hatóságos nagy tetszésben része-

sült dalt, megszokott szép tiszta hang-könnyűség s annyi finom lágyssággal énekel, hogy szeretnők e routinját színdarabunk minden opera tagjának újesz-tendei ajándékba küldeni. Azt hisszük értékesebb ajándékot nem hozhatna egyiknek sem az angyal ennél. Koosis Irma k. asszony Alagának egy sike-rült népdalmat mutatva be a közönség tetszése közt. Koosis Irma kétségen kívül megérdemli a közönség kitüntetését, szorgalmas, hangja tetszelős, s beszár-mítva a kezdet nehézségeit, minden fellépé alkal-mával haladásáról győzi meg a közönséget. A nép-dalokat ma ismételőre kellett. A Fehérvári M. és Kouti Fáni által énekel párdal a műsorozat egyik legérdekesebb része volt. A többi tagok közremű-ködéséről tér hiánya miatt nem szólhatunk. A tisz-ta jövedelem ha jól vagyunk értesülve, 40 frt volt.

* Szamosújvári levelezők többek között ír-ja, hogy ott e hó folytán a műkedvelők által ren-dezett előadás az alakuló növegyet javára 145 frt 30 krt jövedelmezett, Azon nagy érdekltség, mely-lyel az oda való műkedvelők a kitzított czél iránt viseltetnek, elég magyarázatul szolgál levelezők magasztaló kifejezéseivel szemben, melyekkel a mű-kedvelőket balmozza el, kik az előadott két kis vigjátékok a hozzájuk köztött várakozáson fellül si-kerülten adták elő. Levelezők majd mindeik sze-replőnek juttat egy-egy ügyes bokat, de ha jól vesz-szik ki a sorok mögül, a dicsőség oroszán része Placsiotár Davidé, dr. Gajzágóé, Turcsa Margit, Amberger Mukát illeti. A férfi szereplők szintén nagy buzgalommal játsztak, a közönség elismerő tetszés nyilatkozatai között. A rendezőt, ügyvéd Voith Miklóst talán legtöbb érdem illeti, mind a kit a fár-sulat összekötő lelkének tekintheti. Önzéstelen ál-dozatokkésséggel fáradozik, hogy mentől több sikert, mentől nagyobb eredményeket mutathassanak fel a szamosújvári műkedvelők.

* (Az „éljen” magyarázata) Az „Ost. D. Post” egyik munkatársa (Klapp Mihály) következő-leg ír Pestről a magyar „éljen”-ról: „Az „éljen”-ek-kel különben úgy vagyunk, mint a táviratokkal. A léghen röpködnek, s körülvesznek bennünket éjjel és nappal. Mire képes a magyar lelkesedés, azt csak most látjuk igazán. Az „éljen” olyan gyuananyag, melyet ha belédobnak egy gyűllekezethez, rögtön lán-gol az egész, s roppant gyorsasággal futja végig a sorokat, magával ragadva nagyot és kicsinyt. Mi egy német „bravo” vagy „hoch!” a magyar „éljen”-hez képest? Semmi, mondom, hogy semmi. Ezt al-kalm volt tapasztalni a mult héten. Nagy tömeg között egy ilyen „éljen”-t hallani, körülbelül úgy hangzik, mint hangozhattak egykor a bunnok csa-ta-kiáltásai. Vad és féktelen; mindig rendkívüli és heves hangulatot jelent, s jobban magával ragad, mint a cultura „hoch”-ja.

* A „V. Ujság” Erdély egyik elhunyt ki-tűnő kapacitása Torma Józsefnek elég sikerült arcképét hozza. A kik ismertük Belső-Szolnoknak e kedves és kedélyes képviselőjét, jól esett ez arcképpel találkoznia visszaemlékezni e fáradhatlan, e tiszta nemes jellemű fiára hazánkban, kinek—hála az égne—éppen oly méltó utódja maradt fia, Tor-ma Károlyban.

* Karácson első napján egy szomorú ese-ménynek volt a búzateza tanuja. Ugyanis egy fia-tul asztaloslegény délelőtt 10 óra tájban megláto-gatá kedvesét, kit nem sokára el akart venni, s e véget már lépéseket is tett szülővárosában, irván keresztlevele után. A leány kételkedve az ifju ez állításán, szövíta keletkezett közöttük, melynek sze-rencsétlen kimenetele az lett, hogy a fiu felkapva az asztalról egy kést, egészen nyeléig mélyeszté keblébe. Ekkor kirántva a véres kést sebéből, el-veté azt magától, s kiüldt a szobából, mire azon-ban az udvarra ért, úszergyóit. A szerencsétlent azonnal orvosi felügyelet alá adták s kórházba vit-ték, életéhez azonban kevés remény, miután a kés nemes részeket talált, s a vérvesztés nagy volt.

* A napokban egy szomorúan érdekes eset adta elő magát városunkban. Az ünnepek folytán egy este a nagy-malom mellett a jégre vetve egy egészen összemarczongolt gyermeket találtak, mely alig lehetett egy nappal idősebb. A talált hullát a kórházba vitték, hová nemsokára egy papir skatu-lya is került, melyben a gyermek volt kitéve. A talált skatulyán a rendőrség egy címet talált, mely N.-Szebenbe volt utasítva. A czim tulajdonosa ma már városunkban lakván, természetesen a rendőrség legelőször tőle kért felvilágosítást, ki teljesen meglepeté e váratlan s szinte megfoghatlan eseten csak annyit tudott mondani, hogy a kérdéses papir-dobozt Szebenben léte alkalmával csakugyan Ko-lozsvárról kapta jóval ezelőtt ruhaneműekkel, hon-nét Kolozsvárra költözött alkalmával az úres papir-dobozt visszahozta magával, s egy jóesmerésénél hagyta. A további kutatást az új nyomra térítette tehát a rendőrség, az említett bázán tették kér-dezősködéseket, s természetesen legelőször arról, hogy a papir-dobozt ismerik-e? melyre igen felele-tel nyerve, a büntény azonnal kiderült. Emlékezték ugyanis, hogy a bázán levő nöcselések egyiké néhány nappal ezelőtt beteg volt. A kérdéses leány azonnal elfogatván, orvosi hiteles vélemény szerint pár nap előtt szülni kellett, melyet egyelején ta-gadott, később azonban bevallá. Az újszülött — a leány állítása szerint — halva jöven a világra, igye-kezett azt elrejtteni, feltette a tyűkretreczbe, honnét le került az udvarra a disznók elé, melyek össze-marczangolák. Ezt az anya észrevehén, a kérdéses

papir dobozba tette, melyet a gazdája szobájából ho-zott le; s azzal együtt tette ki a jégre. Az udvarban egy férfi cseléd állítása szerint az anya szándéko-san vetette a disznók elé gyermekét, hogy azok felfalják szegénye szomorú bizonyítványát. E tanu, — mely a körülményekből ítélve a gyermek atyja — szintén elfogatott a bűnös halgatásért. Rendőrsé-günkre nézve mindenesetre érdem, hogy a bűnöst oly rövid idő alatt fölfelede, mit leginkább a gyors eljárásnak köszönhetni.

— A bukaresti ref. magyar egyházra tett kegyes adakozások kimutatása: Cr. 2 frt, gr. Mikó Imre 5 arany, b. Kemény György 2 frt, gróf Kun Gothárd 5 frt, b. Nopcsa Ferencz 5 frt, Macskási Péter 2 frt, Fehér Márton 2 frt, Jakab 1 frt, báró Horvát Albert 5 frt, Borbát Lászlóé 5 frt, dr. Hincz György 2 frt, Stampa 10 frt, Tauffer Károly 1 frt, Tauffer Ferencz 2 frt, Dallos 50 kr, dr. Fischer Lajos 2 frt, Tauffer József 1 frt, más adott 1 frt, úzevgy Balla Istváné 6 frt, b. Bánfi Dániel 2 frt, egy valaki 1 frt, Gámán Jánosné 2 frt, t. Bene József 1 frt, Macskási Sámuel 2 frt, Pataki István 1 frt, Papp József 5 frt, Szentpéteri János 2 frt, Nagy Dániel 3 frt, Pataki Krisztina 5 frt, Bányai Pál 1 frt, Balog Károly 5 frt, Akademia a nezeti színházban 43 frt, Dózsa Elek 10 frt, Simon Elek 5 frt, Pétsi László 2 frtos tallér, Szabó Sá-muel 1 frt, B. 1 frt, egy barátikar 7 frt, összesen 151 frt 50 kr, 5 arany és egy tallér.

Legyen Istennek áldása a kegyes adakozók. Kolozsvárt, dec. 24. Koos Ferencz. *)

Politikai hírek.

Angolország. London, dec. 20. A sajtó Johnson elnöki izenetének mérsékelt és hétkül-keny hangjával általában véve meglegedetnek nyi-latkozik, melynek világa mellett véve szemügyre, a feniek amerikai mozgalmi is csak farsangi bo-hóskodásnak tetszenek, minélfogva a „Times” ki is mondja: miszerint Johnson elnököt nem ille-teti a felelősség oly dolgokért, a melyeket egy szabad ország törvényei szerint nem gátolhat, épp-ugy, a mint nem lehetne őt felelőssé tenni oly dol-gokért, a melyeket meggátolhatna ugyan, de a me-lyek ellen még most elhamarkodás volna fellépni. „Nem kívánunk hasonló elnézést — ugymond — nincs is reá szükségünk arra vonatkozólag, a mi-ben netalán hibáztunk: csupán annak elismerését kívánjuk, hogy a tisztességes semlegességről táplált sajtó felfogásunk szerint alkalmaztuk eljárásunkat. Hogy a „Daily News”, „Star” és „Spectator” na-gyon meg vannak vele elégedve, azt felesleges meg is említeni. A „Saturday Review” így fejezi be idevonatkozó cikkét: Nemzetek is lehetnek ab-ban az állapotban, mint egyes emberek. Buttler püspök azt hitte, hogy lehetséges, miszerint egy egész nemzet egy lábíg megbolondulhat. Mi örömet hisszük, hogy egy nagy nemzet képes igazságos és mérsékelt lenni.

Francoziaország. A „Revue des Deux Mon-des” legújabb havi füzete Austria belügyeivel is foglalkozik. Közöljük illető czikke kivonatát.

„A Bécsben a sept. patens által kezdeményez-tett politika hiú marad irányához, s úgy látszik, hogy folytonosan mindinkább megérdemli a szabad-elvű szellemek bizalmát. E politika a birodalom legnagyobb részeiben: Magyarországon, Galiczia-ban, Csehországban nyilvánosan kedvezőleg fogad-tatik. Nagyon örvendetes lenne, ha az országgyű-lések végzései által szentesítették. A mű, melyhez hozzá fogtak, kétségkívül nehéz, mert arról van szó, hogy a birodalom a federatív állam egy ne-me szerint szerveztessék. A centralisták könnyeb-ben jutnak közvetlen céljukhoz, ha a hatalmat ke-zőkben tartják; a hatalom bizonyára, legalább az első pillanatban leigaz minden ellenállást. A fede-ratio alkotásának ellenben minden párt támogatá-sára van szüksége, s az ellenkező irányzatokat nem szabad elnyomnia, hanem meggyőződötetés által magához vonnia s megegyezésre juttatni. Ezen kísér-let érdeke a magyar országgyűlés tanácskozásaiban központosul.

„A szabadelvű ellenzék a német tartományok-ban azt látszik binni, hogy az új politika egyjelen-tőségű lenne az alkotmányos eszmének Austriában való abbanbagyásával. Mi az ellenkezőt hisszük. Miután arról van szó, hogy Magyarország hosszú ellentállása meggyőződötetés által megőressék, két-ségkívül fel kellett függeszteni az alkotmányt, mely a magyar hazafiságnak botrányköve volt; de ha Magyarország résztvevőre már meg lesz nyerve, az összes véglegesen megállapított tartományi intézmé-nyeket egy általános birodalmi alkotmányban kell koordinálni, melyben a német liberalisok jogosult követelményeinek bizonyára elég lesz téve. Ismétél-jük, hogy az újszervezés igen bonyolult, igen kényes s elkerülhetetlen késleltetéseknek alávetett munka, de a vezéreszme s a czél, melyet követ-nek, igen tisztelretremelő, értelmes s a jó siker a legbensőbbben kívánandó. Ennek több különféle ál-láspontból lenne örvendetes következménye. Európa politikai szinpadán azután ismét látnók ama ma-gyarokat, kik a politika s a szabadság tekintetében annyi tehetséggel bírnak, érzületök fénylő nemes-sége s sajtáságos ékezzólásukkal. Ha Austria va-

*) A „Korunk” és „Prot. lapok” szerkesztőségét tiszte-lettel kérem ezen kimutatás átvételére. K. F.

lóban szabad állam lesz, a modern társaságok moz-galmában kiváló helyet foglal el. Békésen szentel-heti erejét gazdag gazdasági segélyforrásai felhasz-nálására, rendezheti már annyi idő óta ússzeszavart pénzügyét, megszabadulhat a burocratai rutin-tól, és kereskedelmi szerződések által megismer-kedhetik a jó gyakorlattal az ipar terén. A minis-terium magatartása felbatalmaz ama reményre, hogy ily eredményekre van tekintete függesztve.”

Páris, dec. 20. Az egyetemi ifjuság forron-gása sokkal nagyobb terjedelmű kezd lenni, mint a diákok és rendőrség között előforduló villongá-sok szoktak lenni. Tegnap óta sok rendőri ügyök van kiküldve a Quartier latainebe, az órállomáso-kat megkettőztették ugyanezen városrészben, s a közel levő laktanyákban elhelyezett katonaság is consignálva volt a jogászok legközelebbi tüntetése-kor, a midőn számos tanuló elfogatott; mindazáltal komoly összeltközésre nem került a dolog, noha — állítólag — száznál több elfogatás fordult elő. A hat kizárt ifju a senatushoz akarja ügyét felebbez-ni, noha nagyon csekély kilátásuk lehet jó sikerre.

Johnson elnöki izenete általában meglege-déssel fogadtatik a francia sajtó nagyobb része által. A „Debats” azt mondja felőle, hogy az oly kitűnő politikai szellemben van tartra, mely csak nem mindennapi emberek elme szüleménye lehet, s úgy találja, hogy az abban foglalt elméletekből a régi európai continens lakói, kik ritkán látnak ilyet a magok kormányaitól, tanulhatnak. A „De-bats” úgy találja, hogy Johnson a Monroe-tant oly módon említi elnöki izenetében, miszerint az nem lehet Francoziaországra nézve nyugtalanító. Mig a „Monde” ellenkező nézetben van, s éppen azt ta-lálja nyugtalanítóknak, hogy a mexikói kérdésbe nem bocsátkozik be egyenesen, valószínűleg azért, mivel nem akarja kezeit megkötni actio esetére. A „Monde” szerint Johnson elnöki izenetének a külpolitikára vonatkozó részét e néhány szóba le-hetne foglalni: „Még nem érkezett el a cselekvésre alkalmas idő.”

Páris, dec. 22. Az egyetemenél folyvást tart-nak a zavargások; de azért a kormány elhatározá, hogy az előadásokat folytatni kell. A portugalli király szombaton fogadja el a diplomatai testületet, s azután elutazik Madridba. Bizonyosnak mondják, hogy Mexikóban összeesküvés fődötetett fel, mely-nek czélja lett volna, Bazainet erőszakosan elra-gadni.

Olaszország. Róma, dec. 21. A „N. Pr. Ztg”-nak írják: A nap nagy eseménye hivatalos körökben azon röpirat, melyet Merode (?) irt Anto-nelli bibornok államtitkár ellen. E röpiraton külön-ben a szerző nincs megnevezve, hanem mindenki ismeri őt; nem árulják nyilvánosan, és csak igen kevés példányban nyomtatott volna, hanem kézzől kézre jár, s mindenki olvasta, habár senki sem akar-ja bevallani az államtitkár iránti félelemből, ki most hatalmasabb mint valaha. Ez irat a belga főpap vá-lasza Antonelli által kivívott eltávolítására a hadügy-ministeriumból. Az irat igen különös és sajtáságos módon igyekszik bebizonyítani, hogy Antonelli bi-bornok 1851 óta conspirált Piemonttal a pápa el-len, hogy a római államokat és Romát magát Pie-montnak kiszolgáltatni és az olasz szabadságot hely-reállítani akarja; hogy Antonelli bibornok a pápa világi hatalma ellen dolgozik, hogy az unitáriusok sectájához tartozik, s egy időben Cavourral külön szerződést kötött. Hasonló vádakát elég gyakran mondott ki Merode; hanem hogy azokat röpiratban is fogja formulázni, senki sem várta.

Németország. Berlin, dec. 22. A „Prov. Corr.” Austria elleni harcziás czikke oda magyaráz-tatik, hogy a diplomata Schleswig bekebelezetése folytán válságra van készen. Az európai hatalmak tudják, miszerint Poroszország katonai szervezete mellett nem szorult tüntetésekre. Az alkudozások Austriával szünetelnek; ha a helyzet meg volna ér-elve, Poroszország tényeket beszéltetne.

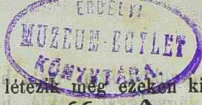
Ujabb. Az é-amerikai egyesült államok mindkét házában következő indítvány nyuj-tatott be: „Miután III. Napoleon megkísér-lette Mexikóban monarchiát alapítani; miután az európai katonák Mexikóban a bitorlást fentartják; miután a mexikói kormány a rab-szoltság behozatala és azon nyilatkozat ál-tal, hogy a mexikói köztársaságiakkal, mint rablokkal kell bánni, a civilizatiót megsér-tette — az elnök felhivatik, olyan rendszá-bályokhoz nyulni, melyek alkalmasak a nezeti politikának és az Egyesült államok be-csületének elégtételt szerezni.”

London, dec. 25. A „Times” kinyi-latkoztatja, hogy birtos forrásból értesült, miszerint a francziák lehetőleg gyorsan vissza fognak hivatni veszélyes helyzetükből Mexi-kóból, s Bazaine tbgy visszatérése hadsere-gével Európába bizonyos.

Távirati tudósítás a bécsi börzéről.

December 28 kán: 5%. Nemzeti kölcsön 100 frt. 65.80. — 5% Metalliques 100 frt 62.75. — Bank-részvény 764. — Hitelintézeti részvény 200 forint 185.70. — London 10 ft st. 100 frt 23 1/2. kr 105.40. — Ezüst 103.90. — Cs. kir. arany 4.98. — 1860. kölcsön 83.95

T. és felelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

NEM HIVATALOS.

Utolsó előtt való hét

a közhasznú ezélokra szánt kilenczedik NAGY LOTTERIA

sorsjegyeinek vételére.

Nyer 10419 számszám összesen 300000

auszt. ért. forintot; jelesen: az első főnyerő szám 80000 frtot. a második főnyerő szám 25000 " a harmadik főnyerő szám 10000 "

továbbá két nyerő szám 5000 frtot., három 4000 frtot., négy 3000 frtot., öt 2000 frtot., husz 1000 frtot., huszonnyolc 500 frtot., harmincznyolc 200 frtot., hetvenhat 100 frtot., száz hetven 50 frtot., 5000 sorzati nyeremény 10 frtot., és 5000 sorzati nyeremény 5 frtot.

A huzás visszavonhatatlanul Egy sorsjegy ára 1866. január 9-kén történik. 3 forint ausztriai értékben.

Nem magán, hanem állam lotteria. Csak egyféle sorsjegyek léteznek osztálykülömbőség nélkül. A sorsjegyeknek csak egy ára van. Minden sorsjegy egyetlen huzásban valamennyi nyereményre játszik. A kihuzott sorszámok bármelyik sorsjegyre a sorozati nyereményen kívül nagy nyeremény is juthat. A nyeremények jegyzéke a huzás után tüstént kiadatik. A nyeremények kifizetése a sorshuzás után tizenöt nappal a lotteria pénztáránál Bécsben (Salzgriez 20 sz.) az eredeti sorsjegyek előmutatása s a nyereményösszegről járó 6 1/2 százalékos törvényes illetéknek levonása mellett történik, miért is a helyegjegyeknek a nyerő sorsjegyekre való illesztése elmarad. Minden nyeremények, melyek a sorshuzás után 6 hónap alatt, tehát 1866 július 9-éig, bármi oknál fogva fél nem vétettek, a játéktörv. 10. §-a értelmében az a ezélokra fognak fordítottak, melyekre ezen lotteria tisztá jövedelme legkegyelmesebben szána lett. A közelebbi határozatok a játéktörv. láthatók, mely minden sorsjegy eladókánál megtekinthető s a vett sorsjegyekhez mellékeltek.

A cs. kir. lotto-jövedéki igazgatóság Bécsben.

Cs. kir. szabadalmazott váltóéke.

Alólított, mint ts. Bereczky Sándor ur szabadalmának jogseleje, bátorodom a nagy érd. földbitokos uraknak ezen ékek szerzésénél következő tudokra adni.

Miután az éke új és javított szerzeténél fogva minden követelményeknek megfelel, miket váltóékekét úgy lapályos mint bérzes helyeken követelhetik, s e tulajdona tágabb körökben is el van ismerve; a jelen időviszonyok szerint pedig szükséges ez ékekből nagy készletet tartani: minthogy a jövő tavaszon remélhetőleg nagyobb szükséglet mutatkozik, hogy mindenfelé kellő időben szolgálhassak, azaz vásárló urak részére, kik megrendeléseiket legkésőbb 1866 január 25 ig hozzám megküldik, következő kedvezményt engedek:

- Egy darab éke ára 22 frt. oszt. ért.
Egy darab talyiga fa-tengelyvel jól megvasalva 5 " " "
Egy darab talyiga vas tengelyvel 10 " " "
E szerint az ékeknél talyiga nélkül, egyszerre legább
1-5 darab vételénél 4% it,
5-10 darab vételénél 6% it,
10 és több darab vételénél 8% it engedek.

Egyszermind kérem azon t. birtokos urakat, kiknek még első szerkezett ékek vannak; melyeket már a jövő tavaszra átalakítani kívánják, hogy megbízásukkal minél korábban megtisztelné sziveskedjenek. Az átalakítás ára, ha a régi gerendély használható, 7 frt. oszt. ért. Új gerendélyvel 80 frtal több.

A megrendelésekhez az ár 1/3 dat felpénztül mellékelni kérem. Medgyes, december 22-én, 1865 OBERTH KÁROLY.

MOLL SEIDLITZ-PORA Valódi MOLL SEIDLITZ-PORA mely a párisi műkiállítás arany-érmét nyert.

Középponti raktára a „Gólyához“ címzett gyógyszerár Bécsben, és egyedül az alább megnevezett raktárakban kapható.

Figyelmeztetés. Miután tapasztaltam, hogy az ugynevezett Seidlitz-por használati utmutásokkal árutáltak, melyek szóról szóra az enyim szerint utnozva, a közönség csalódására, még saját névaláírásomat is viselik, s ily módon azok külsőjokról itelve saját gyártmányaimmal könnyen felcserélhetők lévén, bátor vagyok azért ezen hamisítások ellenébe óvasul mindenkit azon megjegyzéssel figyelmeztetni, miszerint az ilyen szereknek megkülönböztelése végett, minden általam készített skatulya Seidlitz-por saját óvó bélyegemmel vanellátva, s minden egyes por-adagot magába foglaló fehér papírosan ezen esmertetőjegy „Moll Seidlitz-pora“ (Moll's Seidlitz-Pulver) viszonyomán látható.

Ára egy bépecsételt eredeti skatulyának 1 ft 25 kr. oszt. ért. Használati utasítással minden nyelven.

E porok számtalan, rendkívüli esetben bizonyult gyógyhatásuknál fogva mind eddig ismert házi gyógyszerek közt bizonyára a legelső helyre méltandók. A császári nagy birodalom minden részeiből hozzánk beküldött több ezernyi hálaírat részletes biz. nyitványul szolgál, hogy azok rögzött dugulás, emésztetlenség és gyomorégés, továbbá görcsök, vesebetegség, idegbaj, szivdobogás, ideges fájás, vértörődés, közhányás, vészes tagfájdalom, s végül hysteria, hypochondria, tartós hányási inger stb. eseteiben a legjobb eredményt hozták, s a legtartamosh. gyógyeredményt vnyták ki. Ezen, már nagy csomaggá nőtt levelezés számtalan bizonyítványt tartalmazza azon szenvedőknek, a kik gyakran, miután az allopathia és vizgyógyimódot hasztalan használták ezen egyszerű házi szerhez folyamodtak és egészségüket egyszerű és állandóan visszanyerték. Ezen elismerési iratokban a nép majd minden osztálya n. m. tanítók, kereskedők, közművesek, művészek, mezői gazdák, tanárok, hivatalnokok, katonák, sőt gyógyszerészek és orvosok is, valamint több oly mindkét nemből való egyének képviselvék, a kiknél azelőtt a legheirebb gyogyforrások a legkisebb könnyebbülést se idézték elő és a kik csupán a valódi Seidlitz Porok rendszeres használata által lettek tökéletesen egészségesek.

Valódi minőségben kapható csupán csak Kolozsvárt: RITTER Tr. özevege gyogyss. Továbbá Beszterczen: Szongot György. Brassóban: Jekelius F. Pogaras: J. B. Gschader. M. V. V. V. helyitt: Bucher M. és Burdats A. N. Bányán: Haracek. Nagy-Károlyban: Schöberl. Nagy-Szebenben: Müller gyogysszerész N. Váradon: Jánky Antal. Sogsvárt: Misselbacher. Szász Régen: Wachner & Schinker. Szászsebenben: Binder F. gyogyss. Szent-Ágothán: Knall K. gyogysszerész. Szerdahelyitt: Schimert F. gyogysszerész. Zalathán: Mégay G. A. gyogyss. Zilahon: Harmath S. F.

norvégiai „Bergen“ városból való valódi DORSCH-MÁJHALZSIROLAJ

raktárais. Ára egy nagyobb üvegeknek 1 frt. 80 kr. egy kisebbnek 1 frt. o. é.

Az üvegek el vannak látva védmármakkal és kimerítő használati utasítással. Ez az egyetlen faj, mely minden töltés előtt vegytanilag megvizsgáltatik és czinkupakkal elzárt üvegekben küldetik el. Ezen legtisztább és leghatályosabb májhalzsir faj a dorschhalaknak leggondosabb egybegyűjtése és kivilágosítása által van megnyerve, és egyáltalában semmi vegytani kezelést alá nem vonatott, hanem a bépecsételt üvegekben lévő rotyadók egészen epen és azon állapotban van, miént az közvetlenül a természet által nyújtott. E valódi Dorsch-májhalzsirólaj Európának minden orvosi tekintélye által mint legjelesbb gyogysszer a mell- és tüdőbajokban, scrophulus és rachitis, köszvény és eszű, itült bőrkiütés, szemgyulladás, ideg- és több más bajokban legsikeresebben alkalmaztatik.

MOLL A. gyogysszerész Bécsben, „zum Storch“, Tuchlauben.

Dr. Pattison köszvény gyapotja azonnal és gyorsan gyogyit mindenféle köszvényt és eszűt, mint: arez, mell, nyak, és fogfájást, fej-, kéz- és térd-köszvényt, gyomor és altesti fájalmakat. Valódi kapható Kolozsvárt csupán csak Engel József gyogysszerész urnál. Kisbess csomag 50 kr. Nagyobb 1 frt utasítással együtt.

Tüztöltő vízipuskák,

ke tí vízipuskák, tüztöltő-szerek, házi kúta, nyomtató, bor-, sör-, jubmosási, rétmegöntözési és ganéjé szivattyúk, borprés, szőlőcsipető, vas esztérge, decimal és centimál mérlegek készen találhatók a gépgyárban.

HOFFMANN J. B-nél dohánytuceza 11 sz. Pesten, melyek kiállításoknál a nagy ezüst éremmel tiszteltettek meg. A vízipuskák árai 3 vederig, 6-12 vederig készér vízipuskák kézi targonczák

Table with columns: Veder tartalom, Ar. oszt. ért. frt., Erő mázsákban, Súly nélkülr. o. é., Súlyal frt. o. é.

Az öntött vasból készült közönséges nemű házi kutaknak árai: Kut mélysége öleken 1 2 3 4 5 6 Teljes kutak frt. o. é. 55 65 75 85 95 105

A bővebb folyó árak ábrákkal a Képes naptár és Pesti Lloyd naptárban található és kívátságra el is küldetnek. (144) 30/12 (12-*)

Ujévi ajándokul a magyar, német és franczia irodalom képes és díszkiadású művek, ugy imakönyvek

katholikusok és protestánsok számára, egyszerű és a legesimobb bársonykötésben dísan ellátott

könyvkereskedését STEIN JÁNOS.

Ugyanott kaphatók 60 krtól 10 frtig fénykép albumok, hozzá való KEPEK darabja 35 kr., 5 darab 1 frt 50 kr., 10 darab 2 frt 50 kr., és 20 darab 4 frtjával.

Előfizethetni bel- és külföldi hírlapokra, folyóiratokra és divatlapokra.

Ugyancsak STEIN JÁNOS könyvkereskedésében Kolozsvárt, Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelyt, Dobray Nándornál S.-Udvarhelyt, Barthos Domokosnál S.-Szentgyörgyön, Vokál Jánosnál Nagyenyeden, Sindel Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejtúrt kapható:

Irodai fali Naptár 1866-ik közönséges évre

katholikus és protestáns, görög-orsz. és izraelita naptárral, bélyeg-illeték táblákkal, a kolozsvári es. kir. levél- és szekérposta, távirtda, valamint a Biasini gyorskocsi menetrendével ellátva.

Különös tekintettel hivatali használatra. Ára 30 kr. o. é.

KOLOZSVÁRI KÉPES NAGY NAPTÁR 1866-dik évre Szerkeszti K. PAPP MIKLÓS. II-dik ÉVFOLYAM.

Ára e terjedelmes naptárnak csak 1 forint. Postán megrendelt példányért fuvarlevélre megkivántató bélyeg- és pakolásért még 10 kr. melléklendő.

Országos naptár 1866-ik évre. Szerkeszti ÖKRÖS BALINT köz- és váltóüggyvéd és váltó-jegyző. Majláth Gy. k. u. főkanclár. B. Senney Pál kir. főtárnokmester. Kellemesi Melcer J. k. személynök. Gr. Belcredi R. államminiszter. Gróf Eszterházy M. b. tárczanélküli miniszter nagy 8-ad rétű arezképekkel, és a magy. ideiglenes képviselőház czimképével ellátva. Ára csak 2 frt. o. ért.

Arany János kisebb költeményei. Második kiadás. A költő arezképével. Két rész egy kötetben. Díszkötésben 3 frt 60 kr.

Képek a hazai történelemből. Ifjúság számára. Szerkeszté Tanczos János. Ára 50 kr. Díszkiadás, hat színezett képpel 1 frt 60 kr.

A kis Andor és Zoltán könyve. Elemi magyar Olvasókönyv. Mindkét nemű népiskolák I-ső és II-dik osztályainak számára írta Pánczél Ferencz. Tizenkét csinos fametszettel. Ára kemény kötésben 50 kr.

Állattan elbeszélő modorban és versben, népiskolák számára készíté Pánczél Ferencz. I. rész: Honi házi állatok, ára 16 kr. II. „ Honi vad állatok, ára 30 kr.

Magyar-német képes ABCZE fekete képekkel 20 kr., színezett képekkel 50 kr.

Történelmi gyöngyök. Gyűjtés betűrendes sorba raká Kisss Mihály, unitárius esperes és árkosi pap. Ára kemény kötésben 1 ft 60 kr.

Képek a természetből. A felderült növényeknek Vagner Armin után felmutatja Kovács Antal. 10 képmotat képpel. Ára 1 frt.

Szavalmányok növények leányok számára. Összeállítá Réthi Lajos. Ára 80 kr.

Vadrőzsák, Székely Népköltési Gyűjtemény. Szerkeszti Kriza János I-ső kötet 2 frt 50 kr.

Az északi fény. Regény 3 kötetben, írta Dózsa Dániel. Ára 3 frt. Utazás keleten. Irta b. Orbán Balázs. 6 kötet. Egy kötet ára 1 frt.

Utirajzok. Irta Zombori Gedő. I-ső kötet: Magyarország, Austria, Morva és Csehország, Németország, Holland, Belgaföld, Angolország.

II-k kötet: Franciaország, Schweiz, Savoya és schweitz határhegyek, Olaszország, Krajna, Karantán és Steierország. A két kötet ára 2 frt.

Arany J. Buda halála. Hun regge. A m. akademia által Nadasdy-díjjal jutalmazott mű. Díszkötésben 3 frt. Thaly Kálmán, Battyán János II. Rákóczi F. fejedelem vezérlő tábornoka. Ára 3 frt 60 kr.

Mühlbach L. Négy nap egy színésznő életéből. (Mademoiselle Claison). Fordította Kármán. Ára 50 kr.

II. Rákóczi Ferencz és kortársainak kiadatlan levelei. Ára 1 frt. Nagy Iván. Magyarország családai czimerekkel és leszármazási táblákkal. 18 kötet A-V. egy kötet. Ára 3 frt 40 kr.

Bergmannféle jég-hajkenőcs, mely hajfodorító, erősítő s a szürkültől megóvó erejéről híres, ajánl palackokként 30, 45 és 60 krajczárjával.

Illatos eszűvattát mely minden eszűfájdalomban biztosan hat, ajánl 30 és 50 krajczárjával. Kolozsvárt WOLFF JÁNOS, gyogysszerész.

Tövisen, Károlyfehérvártól egy órányira az 1866-ik év ápril 24-dik napján kezdve, akár egy, akár több évekre, haszonbérbe adandó az eddig „POSTASIP“ czéget hordott Bánffy-féle vendégfogadó. Ertekezhetni legbiztosabban gazdatiszt Geréb Györggyel Diódon, utolsó posta Tövis, vagy báró Bánffy Dezsővel Apanagyfaluban, utolsó posta Bethlen.

Bizonyítvány. Nőm és én neány év óta eszűs fogfájásban szenvedtünk Egy barátunk által figyelmeztetve az Anatherin szájjvíz hatására, megszereztem azt, s használata oly jó eredményt szült, hogy most közelesem annak gyogyító tulajdonait, a szenvedő emberiség javára, ezennel nyilvánosan elismerem.

Fashold Lipót, szalaggyáros és tulajdonos Bécsben, Schottenfeld 258. Kapható: Kolozsvárt: Wolff J. dr. Hintz György és Engel József gyogysszerárbaiból. Egy palack ára 1 frt 40 kr. o. é.